

EUROPA- LØSNINGEN

*En vejledning i retten
til familiesammenføring
efter EU-reglerne*

Europa-løsningen

En vejledning i retten til familie-sammenføring efter EU-reglerne.

1. udgave København 2009.

Dette er en foreløbig udgave, som udgives nu, fordi forvirringen p.t. er total mht. brugen af regler om fri bevægelighed. Den danske regering forhandler med EU-Kommissionen om forståelsen af reglerne om fri bevægelighed. Samtidig er borgerne dybt forvirrede over, hvad situationen er. Derfor er denne vejledning foreløbig, og vil blive opdateret, når der forhåbentlig foreligger en afklaring senere i 2009.

Udgivet af DRC

ISBN 978-87-90382-32-2

Forord

Af Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre

Der er ikke meget sjov ved at rejse til et andet land, hvis familien skal kukkelure derhjemme. Derfor har man i EU ret til at få sin familie med, når man tager til et andet land for at arbejde eller studere. Og til at få dem med hjem igen. Uanset hvor familien kommer fra. Familie er familie i EU. Og det er meget heldigt, for det giver os som danskere nogle rettigheder, vi ikke har som danske statsborgere.

Det lyder bizart. Men det er ikke desto mindre den sørgelige sandhed. En udenlandsk statsborger, som bor i Danmark, har langt bedre muligheder og vilkår, når det handler om at leve sammen med sin elskede og sine børn – end en dansk statsborger, som er født og opvokset i Danmark.

Sådan er virkeligheden desværre i dagens Danmark. De danske familiesammenførselsregler giver os langt dårligere vilkår, end de rettigheder, vi har som EU-borgere.

Men vi kan ikke bruge vores EU-rettigheder, hvis ikke vi kender dem. Regeringen har ikke haft travlt med at oplyse os om dem. Og slet ikke på en måde, så de var til at forstå.

Jeg vil gerne være med til at fortælle danskerne om de rettigheder, de danske myndigheder, regeringen og Dansk Folkeparti har forsøgt at skjule. Det er vigtigt for mig, at udbrede kendskabet til EU-reglerne, så flere kan få glæde af dem.

Reglerne er til for vores alles bedste. Det bliver stadig mere almindeligt at bo og arbejde i flere forskellige lande og at finde sin ægtefælle uden for landets grænser. Hvis man ikke kan bo i Danmark med den, man elsker, vil mange vælge at bosætte sig i et af de andre EU-lande, som alle giver bedre og mere fair vilkår for familiesammenføring. Den vigtige arbejdskraft, som vi så desperat har og får brug for her i landet, vil i stigende grad søge andre steder hen.

Der er ikke tale om snyd. Der er ikke tale om at åbne en ladeport. Der er ikke tale om, at proforma-ægteskaber giver adgang til noget som helst. Men der er tale om at åbne Danmark op for omverdenen og give danske statsborgere de rettigheder, de har krav på.

Indhold

Introduktion	4
Generelt om EU-reglerne	5
Hvordan får du adgang til EU-rettighederne?	6
Reelt og faktisk ophold	6
Arbejdstager	8
Hvor mange timer skal du arbejde?	8
Hvor længe skal du have arbejdet?	8
Hvad skal du tjene?	9
Grænsependlere, grænseoverskridende tjenesteydere og vandrende arbejdsløse	9
Dokumentationskrav	10
Arbejdstager	11
Studerende	11
Selvforsørgende	11
Pensionister	12
Reelt og faktisk samliv	12
Ret til familiesammenføring	12
Hvilke familiemedlemmer skal du forsørge?	14
Arbejdstager	14
Studerende	14
Selvforsørgende	15
Familiesammenføring med øvrige familiemedlemmer	15
Ansøgningskemaet	15
Rettigheder når I er blevet familiesammen-ført	16
Må man modtage sociale ydelser?	18
For ikke-EU-borgeren, der er blevet familie-sammenført med en dansk statsborger	19
Tidsubegrænset ophold	19
Hvis den danske ægtefælle dør, eller I bliver skilt?	20
Ret til ligebehandling	21
Hvilket land kan I rejse til?	21
Sverige	21
Sådan flytter du til Sverige ved hjælp af EU-reglerne	22
Bopæl i Sverige	23
Norge	24
Tyskland	24
Holland/Belgien	26
England	26
Øvrige Europæiske lande	26
LINKS	27

Introduktion

Det står efterhånden lysende klart, at Danmarks stramme udlændingelovgivning i stigende grad tårner sammen med de rettigheder, EU giver sine borgere i kraft af EU's regler om arbejdskraftens frie bevægelighed.

Disse rettigheder er nogle af de mest grundlæggende i EU-projektet. Derfor har politikere over hele Europa fundet det vigtigt at give EU-borgere, der har lyst og energi til at arbejde i et andet EU-land, ret til at medtage deres familier – ellers ville meget få borgere ønske at arbejde i et andet EU-land, og den frie bevægelighed ville i hurtigt stivne.

Mange danske politikere har forsøgt at udlægge det som snyd og bevidst omgåelse af de danske regler, hvis man som dansk statsborger gør brug af EU's regler om familiesammenføring – i stedet for de danske. Det er helt forkert. Den danske regering var selv med til at vedtage det direktiv, som EU-reglerne og bl.a. den omdiskuterede Metock-dom bygger på. Danmark havde endda forandskabet og styrede forhandlingerne, da direktivet blev vedtaget.

Det skal derfor understreges, at du har en **ret**. Retten er din, og det er hverken snyd eller omgåelse, at du bruger den ret, selvom den stiller dig bedre end de tilsvarende danske regler.

En forudsætning for at kunne benytte sine rettigheder er, at man kender dem. Derfor er det vigtigt at udbrede danskernes kendskab til de rettigheder, EU giver i forbindelse med familiesammenføring. Så danskere kan få lov til at bo sammen med deres familie, når de har brugt den frie bevægelighed i EU.

Denne vejledning er til dig, som er dansk statsborger, og som har forelsket dig i et menneske, som ikke kommer fra et EU-land. Hvis du gerne vil bo sammen med din elskede her i Danmark, vil denne vejledning fortælle dig om forskellen på at få familiesammenføring efter danske regler og efter EU-reglerne; om hvad der kræves for at kunne søge efter EU-reglerne, samt hvilke rettigheder I har.

Generelt om EU-reglerne

EU-regler er ofte ikke så entydige, som man kunne ønske sig. De rummer gerne mulighed for, at de enkelte lande kan fortolke reglerne lidt forskelligt. Det gælder også opholdsdirektivet, som er den lovgivning, der bestemmer EU-borgeres ret til at rejse mellem EU-landene sammen med deres familiemedlemmer.

Selvom man *har* ret, er det ikke det sikkert, man *får* ret. Det er de danske myndigheder, der i første omgang afgør sagerne i Danmark – ikke EU. Hvis man vil klage over den danske tolkning af EU-reglerne, så må man klage til Kommissionen eller anlægge sag ved nationale domstole, som så kan spørge EF-Domstolen. Det er en langvarig og besværlig affære.

De danske retningslinjer er heller ikke klokkeklare. Og den danske praksis har ændret sig mange gange, fordi den danske regering har måttet erkende, at dens praksis var i strid med EU-reglerne.

Der er ikke opstillet klare kriterier for, hvornår man opfylder betingelserne for at have haft ophold i et andet EU-land. I Integrationsministeriet fastholder man, at det kommer an på en konkret vurdering i den enkelte sag, og derfor vægrer man sig mod at give klare, generelle retningslinjer.

Vi opfordrer alle, der er i tvivl om, hvorvidt de opfylder betingelserne, til at prøve at søge. Det koster ikke noget at søge. Og du kan søge fra det EU-land, du nu bor i. Du behøver ikke vente, til du er flyttet tilbage til Danmark. Naturligvis skal man ikke spilde sin tid med at sende en ansøgning, som helt åbenlyst ikke lever op til kravene.

Når du søger, får du enten et klart ja eller et begrundet afslag. Et begrundet afslag gør, at du er meget klogere, når du søger igen næste gang. Jo flere konkrete sager der bliver afgjort, jo klogere bliver vi alle. Dels fordi Integrationsministeriet er forpligtet til i anonymiseret form at offentliggøre relevante afgørelser; dels fordi der er både advokater, foreninger og politikere, som holder øje med, hvorledes praksis udvikler sig. Den viden kommer alle, som ønsker at kende og bruge deres EU-rettigeder til gode.

Hvis du får et afslag, og en senere dom ved EF-domstolen viser, at du faktisk havde ret til familiesammenføring efter EU-reglerne, så bliver

der oftest mulighed for at få den gamle sag genoptaget. Det er allerede sket i forbindelse med flere domme¹.

Hvordan får du adgang til EU-rettighederne?

I Danmark kan du som dansk statsborger søge familiesammenføring med din udenlandske ægtefælle efter EU-reglerne, hvis du har krydset de interne EU-grænser – oftest i forbindelse med arbejde, studie eller for at bosætte dig – og du så bagefter vender hjem til Danmark igen. Det er altså, når du bruger eller har brugt den frie bevægelighed, at du kan benytte dig af de rettigheder omkring familiesammenføring, som EU giver sine borgere.

Den sikreste måde for en dansk statsborger at få adgang til EU-rettighederne er ved at flytte til et andet EU-land og dér finde et arbejde. Der er rig mulighed for at finde sig et arbejde i et andet EU-land. Du har som EU-borger ret til at opholde dig i andre EU lande i op til tre måneder, bare du har et gyldigt identitetskort eller pas. Det er underordnet, om du er der for at arbejde, studere eller blot som turist. Derudover har EU-borgere ret til at opholde sig mindst seks måneder, hvis de fortsat søger arbejde i værtslandet og har en reel chance for ansættelse. Alle EU-borgere har altså ret til at arbejde - og i den forbindelse bo - i et andet EU-land.

Det er ikke et krav, at du har samme beskæftigelsessituation, når du vender hjem, som da du rejste ud. Rejste du f.eks. ud som studerende, kan du godt vende hjem som arbejdstager eller arbejdsløs og stadig være omfattet af reglerne om fri bevægelighed.

Reelt og faktisk ophold

Når du er vendt tilbage til Danmark igen og beslutter dig for at søge familiesammenføring efter EU-reglerne, skal du bevise over for de danske myndigheder, at dit ophold i det andet EU land har været et "reelt og faktisk ophold".

Hvad det præcist indebærer, er der ikke nogen klare retningslinier for. I hver enkelt sag er der tale om en konkret vurdering, og regeringen vil ikke løfte sløret for, om et reelt ophold skal vare tre uger eller tre

¹ F.eks. i forbindelse med Eind-dommen og Metock-dommen.

måneder. Det nærmeste vi kommer en beskrivelse af, hvad de danske myndigheder mener med reelt og faktisk ophold, er ved at se på de eksempler, som i dag står på Integrationsministeriets hjemmeside, www.nyidanmark.dk:

- Flytningen skal være en realitet, og der må ikke blot være tale om et kortvarigt ophold f.eks. på et hotelværelse.
- En dansk statsborger, som har haft fremlejet et værelse eller har været tilflyttet en c/o adresse hos slægtninge eller bekendte for en kortvarig periode, opfylder som udgangspunkt ikke kravet.
- En dansk statsborger, som har haft et længerevarende ophold i en lejelejlighed på grundlag af en tidsubegrænset lejekontrakt eller i en bolig, som pågældende har købt, opfylder umiddelbart kravet.

Du skal tænke over, hvordan du kan dokumentere, at du har haft et reelt og faktisk ophold i et andet EU-land. På Integrationsministeriets hjemmeside gives følgende eksempler på dokumenter, som kan være med til at bevise, at du har haft et reelt og faktisk ophold:

- Dokumentation for adresser, herunder udskrifter fra et folkeregister om, at du var bopælsregisteret.
- Skøder på boligkøb, lejekontrakter for leje af bolig eller kvittering for huslejebetaling.
- Dokumentation for at du flyttede fra din tidligere bopæl, herunder dokumentation for, at du opsagde lejemål, solgte dit hus, eller fremlejede din bolig i en vis periode.
- Indmeldelse af børn i skole, børnehave etc.
- Dokumentation for sygesikringsnummer, eller særlige sygeforsikringer.

En EU-ekspert har rejst tvivl om de danske myndigheders krav om flytning². Der er måske ikke belæg for, at Danmark udelukker danske

² Adjunkt, Ph.d., Catherine Jacqueson fra Københavns Universitet

statsborgere, som arbejder i et andet EU-land, men som har bevaret deres bopæl i Danmark, fra adgangen til familiesammenføring efter EU-reglerne. Det kan være, at senere domme vil vise, at den nuværende danske tolkning stadig er for restriktiv – som den har vist sig at være så mange gange før. Derfor er det altid relevant at følge med i nyhederne og debatten.

Hvis du imidlertid ønsker en let og smertefri familiesammenføring her og nu, så må du forholde dig til den eksisterende danske tolkning, som den er beskrevet ovenfor. Den kan i øvrigt være en god idé at få juridisk bistand for en sikkerheds skyld.

Arbejdstager

Som nævnt kan du som dansk statsborger få adgang til familiesammenføring efter EU-reglerne, hvis du har været arbejdstager i et andet EU-land. Du er arbejdstager, hvis du udfører et lønnet arbejde, dvs. typisk hvis du er ansat i en virksomhed. EF-Domstolen tolker arbejdstagerbegrebet bredt: en arbejdstager omfatter enhver EU-borger, der udøver reel og faktisk beskæftigelse.

Hvor mange timer skal du arbejde?

Ifølge Integrationsministeriets hjemmeside, beror det altid på en konkret vurdering af den enkelte sag, om en ansøger om familiesammenføring kan blive betragtet som arbejdstager efter EU-reglerne. Det er afgørende, om der er tale om en "faktisk og reel beskæftigelse". Beskæftigelse, der har ren marginal karakter er udelukket fra at give en ansøger status af arbejdstager, og derfor mener de danske myndigheder, at du minimum skal have arbejdet 10 til 12 timer ugentligt³.

Hvor længe skal du have arbejdet?

Der hersker også tvivl om, i hvor lang en periode du skal have arbejdet, for at dit job kan blive betragtet som "faktisk og reel" af Udlændingetjenesten. Selvom der ikke kan fastsættes nogen nedre grænse, oplyser de danske myndigheder dog, at 10 ugers arbejde typisk vil være minimum for, hvor lang tid, du skal have arbejdet, for

³ Udlændingetjenesten.

at du bliver betragtet som en arbejdstager. Udlændingesservice oplyser, at det beror på en konkret vurdering, og at en person, som ophører med at arbejde efter mindre end 10 uger, i nogle tilfælde vil kunne opfylde betingelserne for at være arbejdstager.

Hvad skal du tjene?

Som udgangspunkt stiller de danske myndigheder krav om, at din løn som arbejdstager minimum skal svare til starthjælpssatsen, som 2009 er:

- Enlig, fyldt 25 år: 6.124 kr.
- Gift/samlevende, fyldt 25 år: 5.079 kr.
- Under 25 år: 5.079 kr.
- Enlig forsørger + tillæg på 1.532 kr. pr. barn
- Hvis gift/samlevende forsørger + tillæg på 1.270 kr. pr. barn.

Hvis din indtægt er mindre end dette, betyder det ikke nødvendigvis, at du er diskvalificeret fra at få familiesammenføring. Det vil som altid bero på en konkret vurdering.

Grænsependlere, grænseoverskridende tjenesteydere og vandrende arbejdsløse

Reglerne for disse grupper er stadig meget usikre, og der kan ikke gives håndfaste kriterier. Man mangler at se nogle afgørelser i konkrete sager.

Grænsependlere, der flytter til et andet land – det kunne være Malmø, men beholder jobbet hjemme – f.eks. i København, er muligvis omfattet af reglerne. De tyske og hollandske myndigheder fortolker f.eks. reglerne sådan. Tidligere gjaldt det ikke for danskere, men noget tyder på, at Udlændingesservice måske er ved at ændre praksis.

Der er afsagt domme, som tolker den fri bevægelighed meget bredt. Den såkaldte Carpenter-dom siger, at personer, der fra sit hjemland leverer grænseoverskridende tjenesteydelser, f.eks. konsulentvirksomhed, også er "vandrende arbejdstagere", som derfor kan påberåbe sig EU-reglerne om familiesammenføring i deres hjemland, selv om de ikke har forladt dette land. Samme tolkning findes i Antonissen-dommen. Men kravene er mere strikse end for arbejdstagere. De kan ses på Integrationsministeriets hjemmeside.

Noget tyder endda på, at en dansk statsborger, som er rejst til et andet EU land for at søge arbejde, men ikke har held til at finde et job, ligeledes vil kunne bruge EU-reglerne til at få sine familiemedlemmer med til Danmark. Arbejdsløse bliver nemlig i visse tilfælde betragtet som arbejdstagere for så vidt angår retten til ophold. Dette skyldes, at arbejdskraftens fri bevægelighed jo ville blive alvorligt stækket, hvis du skulle være garanteret job, før du begav dig til et andet EU land.

Vi har ikke kendskab til, at danske statsborgere har fået en udenlandsk ægtefælle til Danmark, som følge af ovenstående tolkninger af arbejdstagerbegrebet. Det er heller ikke muligt hos Integrationsministeriet at finde nogen konkrete retningslinier for, hvordan man praktisk kan gøre brug af disse tolkninger i forbindelse med familiesammenføring.

Om du kan bruge disse tolkninger af arbejdstagerbegrebet, er der altså kun én måde at finde ud af på, og det er ved at søge - og eventuelt anlægge sag ved EF-Domstolen via en klage til Kommissionen eller ved at rejse sagen ved de nationale domstole. Som allerede nævnt er Danmark flere gange blevet tvunget til at tolke EU-reglerne bredere, end regeringen havde ønsket, og Integrationsministeriet har haft tradition for⁴.

Dokumentationskrav

Hvis du som dansk statsborger søger om familiesammenføring efter EU-reglerne i kraft af, at du har været enten arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i et andet EU-land eller leverandør af tjenesteydelser til et andet EU-land, skal du være klar til at fremlægge bevis for, at du opfylder de betingelser, der er knyttet til opholdsretten:

4 Hvis du vil læse mere om, hvordan arbejdstagerbegrebet kan tolkes i forbindelse med grænsearbejdstagere, grænseoverskridende tjenesteydere og vandrende arbejdsløse, så har Adjunkt, Ph.d., Catherine Jacqueson, i Advokatsamfundets blad "advokaten" skrevet en artikel, som viser, hvor bredt arbejdstager begrebet kan – og måske skal – tolkes.

Arbejdstager

Som arbejdstagere skal du fremlægge bevis for, at dit arbejde i et andet EU-land har været "faktisk og reelt". Det kan f.eks. være i form af en bekræftelse på ansættelse fra din arbejdsgiver eller et ansættelsesbrev. Hvis du har været selvstændige erhvervsdrivende, skal du fremlægge bevis for, at du har udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed⁵.

Studerende

Hvis du som dansk statsborger har været studerende i et andet EU-land, har du også krav på familiesammenføring ved hjemkomsten til Danmark efter EU-reglerne. Dog er retten til familiesammenføring for studerende pålagt flere restriktioner end tilfældet er for arbejdstagere.

Du skal som studerende i et andet EU-land være tilmeldt en institution, der er godkendt eller finansieres af værtslandet. Ligeledes skal du være omfattet af en sygeforsikring, og du skal dokumentere, at du råder over tilstrækkelige midler til at forsørge dig selv og dine familiemedlemmer, således at dit ophold ikke bliver en byrde for værtslandets sociale system⁶.

Du skal overfor de danske myndigheder kunne dokumentere, at du har været tilmeldt en anerkendt institution i værtslandet, dvs. fulgt en uddannelse i et andet EU land⁷.

Selvforsørgende

Har du boet i et andet EU-land som selvforsørgende, giver dette dig også mulighed for at få familiesammenføring efter EU-reglerne, når du vender hjem til Danmark. Du skal være opmærksom på, at for at have status af selvforsørgende, skal du i det andet EU-land råde over tilstrækkelige midler til at forsørge dig selv og dine familiemedlemmer, således at dit ophold ikke bliver en byrde for værtslandets sociale system. Derudover skal du være omfattet af en sygeforsikring, der

⁵ Kommissionens vejledning om opholdsdirektivet: "Retten til frit at færdes og opholde sig i EU's medlemslande for unionsborgere og deres familie."

⁶ Kommissionens vejledning om opholdsdirektivet

⁷ Kommissionens vejledning om opholdsdirektivet

dækker samtlige risici⁸.

Pensionister

Har du boet i et andet EU-land som pensioneret arbejdstager, pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller pensioneret tjenesteyder, har du også ret til familiesammenføring efter EU-reglerne, når du vender tilbage til Danmark. Sådan har det ikke været hele tiden. I 2004 indførte regeringen et krav om, at den danske statsborger skulle have arbejdet som lønmodtager i det andet EU-land. I 2006 måtte den daværende integrationsminister dog erkende, at også pensionister kunne bruge reglerne.

Reelt og faktisk samliv

Udover kravene om, at du kan bevise, du reelt har været flyttet til et andet EU-land, og at du kan bevise, at du i det andet EU-land enten var arbejdstager, studerende eller selvforsøgende, skal du også kunne bevise over for Udlændingetjenesten, at du har haft et "reelt og faktisk samliv" i et andet EU-land med den/de personer, du søger familiesammenføring med. Det vil sige, man skal være gift, i registreret partnerskab eller kunne dokumentere minimum 18 måneders samliv.

Ret til familiesammenføring

Ovenfor ses de krav, du skal opfylde for at få familiesammenføring efter EU-reglerne. Hvis du ønsker familiesammenføring, er det værd at overveje, om du kan opfylde nogle af kravene. For der er nemlig stor forskel på, om din ansøgning bliver behandlet efter de danske regler eller efter EU-reglerne.

Sammenligningen nedenfor viser forskellene på de to regelsæt. De danske regler er langt mere restriktive. Der er blandt andet tilknytningskrav, 24-års regel og krav om bankgaranti.

⁸ Kommissionens vejledning om opholdsdirektivet

	Danske regler	EU-regler
24-års regel	Danske statsborgere skal være mindst 24 år for at kunne opnå familiesammenføring med en tredjelandsborger.	Ret til at blive familiesammenført med ægtefælle over 18 år.
Tilknytningskrav	Parret skal have større tilknytning til Danmark end til partnerens land.	Intet tilknytningskrav
Passende bolig	Den sammenførte familie skal være i besiddelse af bolig af en rimelig størrelse: højst to personer pr. beboelsesrum samt minimum 20 kvadratmeter pr. person.	Intet boligkrav.
Social karantæne	Krav om at den danske statsborger ikke har modtaget nogen ydelser efter lov om aktiv socialpolitik (F.eks. kontanthjælp, starthjælp og visse typer af dagpenge) det seneste år.	Ingen karantæne efter modtagelse af offentlige ydelser.
Økonomisk sikkerhed	Den danske forsørger skal stille bankgaranti på 60.011 kr. (2009-sats)	Intet krav om bankgaranti.

Hvem er familie?	Ret til familiesammenføring med ægtefælle og børn yngre end 15 år. Mulighed for familiesammenføring med børn ml. 15 og 18. Ikke mulighed for familiesammenføring med andre familiemedlemmer.	Ret til familiesammenføring med ægtefæller og børn under 21. Mulighed for familiesammenføring med andre familiemedlemmer, som forældre, børn ældre end 21 m.m.
-------------------------	--	--

Hvilke familiemedlemmer skal du forsørge?

Ifølge EU-reglerne kan en dansk statsborgers familiemedlemmer uanset nationalitet slutte sig til den danske statsborger, så længe han/hun har udnyttet sin ret til fri bevægelighed. Regler og betingelser afviger dog lidt alt efter, hvilke familiemedlemmer, der er tale om, samt hvilken aktivitet, den danske EU-borger har haft i et andet EU-land.

Hvis du er:

Arbejdstager

Hvis du er dansk statsborger, og du har udnyttet din ret til fri bevægelighed i et andet EU-land enten som arbejdstager, selvstændigt erhvervsdrivende eller tjenesteyder, kan du ifølge EU-reglerne frit få familiesammenføring med din ægtefælle og eventuelle børn under 21 år. Dog skal du, hvis du ønsker familiesammenføring med børn over 21 år (dine egne eller ægtefællens) eller forældre (dine egne eller ægtefællens) kunne dokumentere, at du kan forsørge disse.

Studerende

Hvis du er dansk statsborger, og du har udnyttet din ret til fri bevægelighed i et andet EU-land som studerende, skal du underskrive en erklæring til de danske myndigheder, hvori du erklærer, at du råder over tilstrækkelige indtægter eller midler til at forsørge dig selv, din ægtefælle og eventuelle børn under 21 år. Dette krav vil som

udgangspunkt være opfyldt, hvis du har midler eller indtægter, der svarer til de ydelser, som man ville kunne modtage i starthjælp⁹.

Selvforsørgende

Hvis du er dansk statsborger, og du har udnyttet din ret til fri bevægelighed i et andet EU-land som selvforsørgende, skal du kunne dokumentere over for de danske myndigheder, at du råder over tilstrækkelige indtægter eller midler til at forsørge dig selv, din ægtefælle og eventuelle børn under 21 år. Dette krav vil som udgangspunkt være opfyldt, hvis du har midler eller indtægter, der svarer til de ydelser, som man ville kunne modtage i starthjælp¹⁰.

Familiesammenføring med øvrige familiemedlemmer

Hvis du som dansk statsborger søger familiesammenføring med øvrige familiemedlemmer, dvs. f.eks. din søster/bror, tante/onkel, kusine/fætter, **skal** du kunne forsørge disse, uanset om har du aktiveret dit EU-borgerskab som arbejdstager, studerende eller selvforsørgende. Derudover stiller de danske myndigheder som krav, at familiemedlemmerne forsørges af den danske statsborger eller er optaget i dennes husstand **i det land, de ankommer fra**. Man kan også få familiesammenføring i sjældne tilfælde, hvis alvorlige helbredsmæssige grunde gør det absolut nødvendig, at den danske statsborger personligt plejer de pågældende¹¹.

Ansøgningskemaet

Når I vil søge de danske myndigheder om familiesammenføring, skal I benytte de ansøgningskemaer, som ligger på Integrationsministeriet og Udlændingesservice' hjemmeside, www.nyidanmark.dk, under fanen 'Blanketter'.

Det danske ansøgningskema er indviklet. Særligt fordi der kun er ét skema til familiesammenføring både efter de danske og efter EU-reglerne – uanset at der gælder helt forskellige krav og kriterier. På ansøgningskemaet opfordres der til, at I udfylder samtlige rubrikker, også de som ikke vedrører EU reglerne, men derimod kun har relevans for de danske regler. Opfordringen går på, at det kan det kan være

⁹ Udlændingesservice

¹⁰ Udlændingesservice

¹¹ Udlændingesservice

svært for jer at gennemskue reglerne, og derfor bør alt udfyldes og indsendes blot for at være på den sikre side. Dette vil ifølge skemaet også sikre "særlig hurtig sagsbehandling"¹²; noget, som ellers ikke kan garanteres. Følger du opfordringen, mister du således din mulighed for selv at bestemme, at din ansøgning skal foregå efter EU-reglerne.

Hvis du efter at have læst denne vejledning, føler dig overbevist om, at du kan søge familiesammenføring efter EU-reglerne, bør du overveje kun at udfylde de punkter i ansøgningsskemaet, som angår EU-reglerne, og altså ikke svare på spørgsmål vedrørende bl.a. tilknytningen til Danmark og jeres boligs størrelse.

I skal være forberedt på, at rigtigheden af de oplysninger, som I har givet i forbindelse med jeres ansøgning, kan blive kontrolleret af Udlændingetjeneste og evt. af andre danske myndigheder. Det kan både ske under selve behandlingen af jeres ansøgning og senere, når I eventuelt har fået en tilladelse. Den danske regering har anlagt en praksis, hvor en sag kan blive udtaget til kontrol, selv om der ikke er noget konkret, der tyder på, at jeres oplysninger er urigtige. Man kan stille spørgsmålstegn ved om denne praksis er i overensstemmelse med EU-reglerne, men i hvert fald er det den praksis, Integrationsministeriet anvender.

Kontrollen kan bl.a. foregå på følgende måder:

- Opslag i registre, f.eks. CPR-registret
- Henvendelse til andre myndigheder, f.eks. kommuner
- Henvendelse til tredjepart, f.eks. arbejdsgiver eller studiested
- Personlig henvendelse på din bopæl, studie- eller arbejdssted

Du kan i forbindelse med kontrollen blive bedt om at indsende yderligere oplysninger¹³.

Rettigheder når I er blevet familiesammenført

Som du kan se, er der stor forskel på, hvilke krav man skal leve op til forud for familiesammenføring. Men der er også stor forskel på, hvilke

¹² Udlændingetjeneste, ansøgningsskema FA1

¹³ Udlændingetjeneste

rettigheder man har EFTER familiesammenføringen efter henholdsvis de danske regler og EU-reglerne.

	Danske regler	EU-regler
Tidsubegrænset ophold	Den udenlandske statsborger kan få tidsubegrænset opholdstilladelse efter syv år (HVIS vedkommende lever op til en lang række krav).	Den udenlandske statsborger får tidsubegrænset opholds-tilladelse efter senest fem års lovligt ophold.
Indvandringsprøve	Familiesammenførte skal fra 2009 gennemføre en indvandringsprøve i dansk sprog og viden om danske forhold for at få tidsubegrænset ophold.	Intet krav om indvandringsprøve.
Skilsmisse eller dødsfald	Ved skilsmisse eller hvis den danske statsborger dør, inden der er opnået tidsubegrænset opholdstilladelse, vil den udenlandske statsborger blive udvist. Der kan dog gøres undtagelser, hvis den udenlandske part kan dokumentere, at ægteskabet er ophørt som følge af vold fra den danske parts side, og hvis den udenlandske part har tilstrækkelig	Den sammenførte har ret til at blive, selvom partneren dør, hvis ægteskabet har varet minimum ét år. Den sammenførte kan blive i landet efter skilsmisse, hvis ægteskabet har varet min. tre år, hvis vedkommende har forældremyndighed eller samkvemsret til fælles børn, eller

	tilknytning til Danmark ¹⁴ og fælles børn giver ingen rettigheder ved familiesammenføring efter danske regler.	f.eks. har været udsat for vold fra ægtefællen.
Ret til fortsat opholdstilladelse hvis forsørgelsesevnen bortfalder	Hvis forholdene ændrer sig efter der er opnået familiesammenføring, således at den danske del af parret ikke længere kan opfylde forsørgerpligten, vil den udenlandske ægtefælle som hovedregel blive udvist.	EU-direktivet fastslår, at "perioder med uforskyldt arbejdsløshed" samt fravær fra arbejde eller ophør på grund af sygdom eller ulykke "betragtes som perioder med beskæftigelse". Dvs. man ikke automatisk bliver udvist.

Må man modtage sociale ydelser?

Som tidligere omtalt, skal en dansk statsborger, som har udøvet sin ret til fri bevægelighed enten som studerende eller selvforsørgende, ved ansøgningen om familiesammenføring efter EU-reglerne dokumentere, at han/hun kan forsørge **alle** sine familiemedlemmer, inklusive ægtefælle, partner og børn. Derimod behøver en dansk statsborgere, som har haft status af arbejdstager, serviceyder eller selvstændig i et andet EU-land, kun at kunne dokumentere, at han/hun kan forsørge øvrige familiemedlemmer, dvs. eksempelvis forældre, fætre, tanter. Disse betingelser er indført, for at de pågældende familiemedlemmer ikke skal blive en byrde for værtslandets sociale system.

¹⁴ Her kræver det dog dels, at volden kan dokumenteres, at det kan dokumenteres at volden er årsag til ægteskabets ophør, samt at der kan dokumenteres selvstændig tilknytning til Danmark.

Selvom du som dansk statsborger således i visse tilfælde har forsørgerpligt over for dine familiemedlemmer, betyder dette ikke, at disse ikke må modtage sociale ydelser, hvis de har brug for det. Men det betyder, at de danske myndigheder har lov til at undersøge, om der er tale om midlertidige vanskeligheder, og at myndighederne, efter at have taget hensyn til opholdets varighed, de personlige forhold og til bistandsbeløbet, kan nå til den konklusion, at familiemedlemmerne er en urimelig byrde for det sociale system og derfor skal udvises. Men de kan altså ikke bare automatisk blive udvist, fordi de har gjort brug af det sociale system.

Når man først har opnået tidsubegrænset opholdsret, er denne ikke længere betinget af, at man har tilstrækkelige midler.

For ikke-EU-borgeren, der er blevet familiesammenført med en dansk statsborger

Tidsubegrænset ophold

Er du blevet familiesammenført med en dansk statsborger i Danmark efter EU-reglerne, kan du opnå tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark. Dette sker efter blot fem år, mod de danske reglers syv år¹⁵.

Den eneste forudsætning for at få tidsubegrænset opholdsret efter EU-reglerne er, at du som familiesammenført familiemedlem har opholdt dig lovligt i Danmark i fem år i træk.

Der er her tale om en ret, som er ubetinget, dvs. at når du først har fået tidsubegrænset opholdsret, er den ikke betinget af, at du opfylder de tidligere omtalte krav, som knytter sig til retten til at opholde sig i Danmark i over tre måneder og op til fem år.

Du kan kun miste din ret til tidsubegrænset ophold, hvis du i to år i træk har været fraværende fra Danmark. Du må altså gerne forlade

¹⁵ Der er dog i særlige tilfælde mulighed for at opnå en sådan opholdstilladelse tidligere end de 7 år.

Danmark fra tid til anden, så længe dit fravær ikke tilsammen overstiger seks måneder om året. Du må også gerne forlade Danmark, hvis du skal udenlands på grund af værnepligt, og du må også gerne have ét fravær på højst tolv måneder i træk, hvis det skyldes vægtige grunde som f.eks. graviditet og fødsel, alvorlig sygdom, studier, erhvervsuddannelse eller udstationering i udlandet¹⁶.

Hvis den danske ægtefælle dør, eller I bliver skilt?

Af hensyn til familielivet giver EU-reglerne under visse forudsætninger mulighed for, at du som familiesammenført familiemedlem til en dansk statsborger **bevarer** din opholdsret i tilfælde af den danske statsborgers død, udrejse eller ved skilsmisse.

- Hvis den danske statsborger dør, mister du ikke din opholdsret, forudsat at du har opholdt dig i Danmark som den danske statsborgers familiemedlem i mindst et år inden vedkommendes død.
- Som familiesammenført ægtefælle til en dansk statsborger kan du opnå personlig opholdsret, hvis jeres ægteskab eller registrerede partnerskab har varet i mindst tre år, herunder et år i Danmark, inden skilsmisseproceduren indledes, eller det registrerede partnerskab opløses.
- Den danske statsborgers død eller udrejse bør ikke få betydning for de rettigheder, som gælder for vedkommendes børn eller for den, der har forældremyndigheden over børnene, uanset deres nationalitet, så længe børnene er tilmeldt en uddannelsesinstitution og ikke har afsluttet deres studier.
- Du kan også opnå en selvstændig opholdsret, hvis du har forældremyndigheden over den danske statsborgers børn eller har ret til samvær, forudsat at samværet skal udøves i Danmark. I tilfælde af en ret til samvær bevares opholdsretten så længe, samværet med et mindreårigt barn skønnes nødvendigt.
- Du kan også opnå en selvstændig opholdsret, hvis der er tale om særlige omstændigheder, f.eks. hvis du har været offer for vold i hjemmet, mens ægteskabet eller det registrerede partnerskab stadig bestod.

¹⁶ Kommissionens vejledning om opholdsdirektivet.

Ret til ligebehandling

I EU er det forbudt at diskriminere mennesker på grund af deres nationalitet. Dette vil sige, at EU-borgere, som opholder sig i et andet EU-land end deres hjemland, skal behandles på samme måde som statsborgere i den pågældende medlemsstat inden for rammerne af EU traktaten, samt at denne ret også gælder deres familiemedlemmer.

Det gælder også omvendt. Den danske stat må ikke behandle sine egne statsborgere ringere, end den behandler andre EU-borgere.

Takket være princippet om ligebehandling har du som familiesammenført familiemedlem til en dansk statsborger ret til de fleste af de fordele og goder – herunder sociale goder – som Danmark giver sine egne statsborgere.

Hvilket land kan I rejse til?

Når I har besluttet jer for at benytte denne vejledning, bliver det næste spørgsmål, hvilke lande I kan rejse til.

Retten til fri bevægelighed i EU omfatter alle 27 EU-lande, samt EØS-landene Norge, Island og Schweiz.

Vi vil i det følgende komme med nogle generelle oplysninger om fordele og ulemper ved at benytte de forskellige lande, men indledningsvis kan det fremhæves, at det altid er en god ide at vælge et land, hvor man allerede har et netværk i form af familie, venner m.v. Der kan også være tale om, at man har en arbejdsgiver, som har afdelinger i andre europæiske lande og derfor vil kunne tilbyde dig beskæftigelse i et andet EU/EØS land.

Sverige

Der kan være rigtig mange gode grunde til at vælge Sverige. Det er tæt på! Det er nemt med hensyn til sprog! Dertil kommer, at de svenske myndigheder også har vist en enorm forståelse for den ulykkelige situation, som den danske udlændingelov har påført de hundrede - om ikke tusindvis af par, som allerede har måttet søge til

Sverige for at kunne leve sammen. Vi tror, at Sverige også fremover vil være den foretrukne løsning for de fleste, og derfor er afsnittet om Sverige mere udførligt end de følgende afsnit.

For at du og din ægtefælle kan blive omfattet af EU reglerne, når I flytter til Sverige er der fire betingelser, som I skal leve op til:

- Bopæl i Sverige: I skal have en bopæl i Sverige, bo til leje eller i egen bolig.
- Svensk cpr-nummer: Du skal være registreret i det svenske folkeregister - Folkbokföring - og have et svensk personnummer.
- Arbejde, studie eller andet: Se side 8-16.
- Ægteskab: For at din udenlandske partner kan blive betragtet som et nært familiemedlem - skal du fremvise en vielsesattest eller dokumentation for 18 måneders samliv.

Sådan flytter du til Sverige ved hjælp af EU-reglerne

Find en bolig i Sverige, eller hvis det virkelig haster, er det set at Migrationsverket (den myndighed, der svarer til Udlændingetjeneste herhjemme) og Folkbokföringen accepterer, at den adresse, som du opgiver, er en meget midlertidig bolig. Men kontroller, at der ikke er registreret andre dansk-udenlandske familier på adressen - det er noget, som skattemyndighederne ser alvorligt på.

Henvend dig til dit danske folkeregister og få et internordisk flyttebevis. Husk at dit danske folkeregister skal stemple og underskrive det internordiske flyttebevis. Med dit internordiske flyttebevis henvender du dig til Skattemyndigheden i den svenske kommune, som du flytter til. Hos Skattemyndigheden bliver du registreret i Folkbokföringen og får et svensk personnummer. Det bliver sendt hjem til din svenske adresse i løbet af en uges tid. Det er et udskrift af Folkbokföringens oplysninger, og ikke et gult gesikringsbevis som i Danmark.

Efter registreringen af den danske statsborger, skal I tage til Migrationsverket for at søge ophold til ægtefællen. Hvis din ægtefælle ikke lovligt kan indrejse til Sverige skal den svenske repræsentation i det land, ægtefællen opholder sig, gratis udstede et visum til Sverige. Man skal gøre opmærksom på, at man ønsker at gøre brug af EES/EU

reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed. Migrationsverket kan dog i visse tilfælde acceptere, at ægtefællen indrejser til Sverige for at få sin svenske opholdstilladelse efter, at den lovlige Schengen opholdstid er opbrugt. Dette kan f.eks. være nødvendigt, hvis I søger opholds- og arbejdstilladelse via Udlændingestyrelsen i Danmark og får afslag, og så hurtigt bliver nødt til at flytte til Sverige.

På Migrationsverket får din ægtefælle en 5 års arbejds- og opholdstilladelse, hvis I kan forevise:

- Dit svenske personnummer og dokumentation for bopæl i Sverige (købskontrakt eller lejekontakt).
- Vielsesattest.
- Dokumentation for at du kan forsøge dig selv og din ægtefælle. Dette kan f.eks. gøres ved at fremvise de sidste 3 lønsedler eller en ansættelseskontrakt.
- Din ægtefælles og dit eget pas.
- 2 pas foto af din ægtefælle.

Gør opmærksom på, at du er dansk statsborger/EU borger og ønsker at anvende EU-reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed. Din ægtefælle henvender sig derefter til Skattemyndigheden for at blive opført i Folkbokföringen og for at få et svensk personnummer.

Bopæl i Sverige

Migrationsverket stiller som sådan ikke nogle krav til boligen. Du kan altså vælge både at købe, leje og bo til leje hos andre. I skal selvfølgelig kunne bo på adressen og skal også rent fysisk bo og være registreret på adressen.

Der findes i Sverige forskellige former for boliger - de mest almindelige er "hyresrätt": En lejebolig/lejlighed, som udlejes af private udlejere eller kommunalt. Det er dog i øjeblikket meget svært at finde en lejelejlighed i Malmö og Hälsingborg, og det kan derfor anbefales at søge eksempelvis Lund, Höör eller Hässleholm, som alle har direkte togforbindelse til København. Især hvis man kun vil bo få måneder i

Sverige (for derefter at vende retur til Danmark), giver det god mening at søge lejligheder længere oppe i Sverige.

En svensk udlejer har svært ved at checke din økonomiske situation, da du jo er bosat i Danmark. Når du søger lejlighed kan det derfor være en fordel at medbringe dokumentation for din økonomiske situation. Tag kopier af din ansættelseskontrakt og de sidste 3 lønsedler, således at du kan dokumentere, at du er i stand til at betale lejen. Tidligere årsopgørelser fra skattevæsenet kan også være en god ide at medbringe. Disse ting kan hjælpe dig, så du ikke bliver afvist, fordi udlejeren er usikker omkring dine økonomiske forhold.

Norge

Mange af de samme fordele, som har været nævnt i forbindelse med Sverige kan også gentages med Norge. Det er tæt på Danmark og sprogligt er det nemt at begå sig. DRC (Dokumentations- og Rådgivningscenteret for racediskrimination) har kun gode erfaring med de par, som er søgt til Norge og er vendt tilbage og efterfølgende har fået EU-ophold i Danmark på baggrund af reglerne om den frie bevægelighed. Det er derfor vigtigt at understrege, at **selvom Norge ikke er medlem af EU, så gælder de samme regler for EØS-lande** (det vil sige Norge, Island og Schweiz).

Med hensyn til at finde bopæl og indgive ansøgning er situationen generelt sammenlignelig med Sverige og derfor henvises til ovenstående.

Tyskland

Ligesom Sverige er Tyskland dejlig tæt på Danmark, men rent sprogligt noget længere væk. Det skal dog bemærkes, at dansk har en særstilling i forhold til kontakt til myndighederne på grund af det danske mindretal i Slesvig. Det har således været muligt i stort omfang at komme til at tale med dansktalende sagsbehandlere m.v.

Bopæl: Find en lejlighed i Tyskland – mest oplagt er Flensborg, som der nedenfor er taget udgangspunkt i. Lejligheden i Flensborg er billige, men af udmærket standard. Indskud ('Kaution') er lavere end i Danmark (typisk 2 måneders leje), og modsat Malmø er der mange ledige, centralt beliggende lejligheder klar til omgående indflytning

Lejekontrakt: Få udfærdiget en lejekontrakt. Det er bedst, hvis den er i både dit og din ægtefælles navn. I skal desuden have udfyldt en bestemt formular, hvor udlejeren erklærer sig indforstået med, at din udenlandske ægtefælle også flytter ind og bor sammen med dig i lejligheden. Formularen, "Vermieterbescheinigung" kan du evt. få hos os eller selvfølgelig på udlændingekontoret, "Ausländerbehörde".

Folkeregistret i Flensburg: Tag til Rådhuset i Flensburg, henvend dig på "Bürgerbüro". Medbring dit pas samt lejekontrakten. Du får straks en kvittering på, at du nu er tilmeldt folkeregistret i Flensburg. – Hvis du ønsker hjælp på dansk, henvend dig ved skranken lige ved indgangen til "Bürgerbüro" (til højre) og spørg efter en dansktalende medarbejder, som man uden problemer vil finde til dig.

Frameld dig det danske folkeregister, hvis du har fundet arbejde i Tyskland. Hvis du derimod fortsætter med at arbejde i Danmark, så oplys dette til det danske Folkeregister ved fraflytningen. For så er du fortsat skattepligtig i Danmark. Bed på grundlag heraf om en såkaldt E106-erklæring. Den bekræfter, at du har sygesikring i Danmark, og danner grundlag for tilmelding til det tyske sygesikringssystem. Det danske Folkeregister beder dig samtidig om at aflevere dit velkendte plastik-sygesikringskort; men senere sender Folkeregistret dig et nyt af papir, som du kan bruge, hvis du får behov for læge, tandlæge eller sygehus i Danmark.

Opretholdelse af din danske sygesikring er mulig, fordi du arbejder i Danmark og dermed også fortsat er skattepligtig i Danmark – din arbejdsgiver trækker som sædvanlig skat, og du hører i denne henseende stadig til i den kommune, som du fraflytter. Du bliver "grænsegænger", som det korrekt hedder.

Kontakt udlændingekontoret, "Ausländerbehörde" i Flensburg (i rådhusets kælder). Ring til nummeret og aftal en tid ("Termin") for et personligt møde, som typisk kommer til at ligge 1- 2 uger efter din telefoniske henvendelse. Skulle du have sprogvanskeligheder, taler udlændingekontorets chef Klaus Drewes dansk. Her skal du i første omgang indgive din ansøgning om EU-opholdstilladelse. Opholdstilladelsen vil du typisk kunne få inden for kort tid.

Sygesikring i Tyskland: Straks efter aftalen om møde på udlændingekontoret henvender du dig til sygekassen AOK: Heinrichstr. 21 i 24937 Flensburg (i centrum). Anmod om tysk sygesikring. Du skal medbringe din kvittering fra "Bürgerbüro" og E106-erklæringen fra det

danske Folkeregister. Du får straks et dokument, der bekræfter, at du er sygesikret i Tyskland, og kort efter modtager du et sygesikringsbevis med posten, som du kender det fra Danmark. Når du nu er hos AOK, så forhør dig om, hvordan din ægtefælle fra et tredjeland kan få sygesikring. Er din ægtefælle uden arbejde i Tyskland, kan hun/han komme ind under din sygesikring.

Holland/Belgien

DRC har også rigtig gode erfaringer med familier, som har søgt til Benelux lande. Sproget er den største barriere, men generelt kan man klare sig med engelsk i Holland og fransk i Belgien.

De gode erfaringer går især på myndighedernes sagsbehandlingstider. Ansøgningen skal indgives til den lokale kommunale myndighed, og her er man få uger om at færdigbehandle og udstede de nødvendige papirer til såvel den danske statsborger som ægtefællen.

England

Det er England og Irland, som gennem tiden har forsøgt at forhindre brugen af den frie bevægelighed og derfor har tabt nogle meget afgørende sager ved EF-Domstolen (herunder bl.a. Akrich, Carpenter og senest Metock-dommene). Den tydelige strammerlinie har dog ikke haft indflydelse på den måde, danske statsborgere og deres ægtefæller er blevet behandlet på, når de er søgt til England.

Øvrige Europæiske lande

DRC har kun sparsomme erfaringer, men vi kan kontaktes, hvis man påtænker at rejse til nogle af de ikke nævnte lande.

LINKS

DRC - Dokumentations- og rådgivningscenteret for racediskrimination
Medborgerhuset - Nørre Alle 7, 2. sal, 2200 København N.
tlf: 35 36 38 50 - mail: drc@drcenter.dk
<http://www.drcenter.dk/>

Ægteskab uden Grænser
<http://www.aegteskabudengraenser.dk/>

Borgernes vejviserservice er en EU-service, som kan give oplysninger og vejledning om de rettigheder, den enkelte borger har i EU. Man kan også få oplyst, hvilken instans (på lokalt, nationalt eller europæisk plan) der kan hjælpe med at løse et givet problem. En gruppe juridiske eksperter besvarer spørgsmål inden for 8 arbejdsdage på det sprog, man ønsker (blandt de officielle sprog i EU). Rådgivningen er gratis. Yderligere oplysninger findes på <http://ec.europa.eu/citizensrights>

Kommissionens vejledning om opholdsdirektivet (på dansk): "Retten til frit at færdes og opholde sig i EU's medlemslande for unionsborgere og deres familie. Vejledning om rettighederne i direktiv 2004/38/EF": http://ec.europa.eu/commission_barroso/barrot/archive/guide_2004_38_ec_da.pdf

Hvis man mener, at ens rettigheder til frit at færdes og opholde sig er blevet krænket, kan man klage til den kompetente nationale domstol eller administrative myndighed.

Se klagevejledning her:

http://www.nyidanmark.dk/da-dk/ophold/klager_personoplysninger/klagevejledning.htm

Hvis et problem skyldes, at de offentlige nationale myndigheder ikke anvender EU-retten korrekt, kan man indbringe en sag for SOLVIT, som er et online netværk, hvor medlemsstaterne sammen forsøger at finde en løsning på problemer uden at skulle involvere domstolene. Yderligere oplysninger findes på:

<http://ec.europa.eu/solvit>

Klager kan indgives til Europa Kommissionen på:

http://ec.europa.eu/community_law/complaints/form

Oplysninger om, hvordan man klager til Europa-Parlamentet findes på www.europarl.europa.eu/parliament/public/staticDisplay.do?id=49&language=DA

For dig, der vil vide endnu mere, så offentliggør Udlændingesservice en række praksisnotater, der kan være relevante. Her bliver det tydeligt, hvor mange gange regeringen har måttet ændre praksis, fordi reglerne ikke overholdt EU-retten:

Notat om praksisændring i sager om ansøgning om familiesammenføring til danske statsborgere efter EU-rettens regler om fri bevægelighed som følge af EF-domstolens dom i Eind-sagen, sag nr. C-291/05

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/2A680238-92D2-46D4-AAA2-4C835AC0BE89/0/praksisnotat_eind_dom.pdf

Notat om forsørgelseskrav i EU-opholdsdirektivet

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/53E9BD1F-8B0F-444C-8A3A-E806633D2449/0/Notat_forsørgelseskrav_EUretten.pdf

Meddelelse til Udlændingesservice om ændringer af EU-opholdsbekendtgørelsen og praksis som følge af Metock-dommen m.v.

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/4898EC2A-C05C-4999-86CB-1CD97CB89F9F/0/meddelelse_til_udlaendingesservice_om_Metock_mv.pdf

Notat om "tilstrækkelige midler" i opholdsdirektivets forstand

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/4F4A1092-1995-4BFF-B1EF-4C0233DEF5C6/0/Notat_tilstrækkelige_midler_EUretten.pdf

Notat om genoptagelse af afgjorte sager efter afgørelser fra EF-domstolen i Metocksagen og Eind-sagen, der ændrer hidtidig praksis

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/2C4D3D34-5DC3-4183-8E5C-7145A05ADA67/0/Notat_genoptagelse_Eind_og_Metock.pdf

Notat om praksisændring i sager om ansøgning om familiesammenføring til danske statsborgere efter EU-rettens regler om fri bevægelighed som følge af EF-domstolens dom i Eind-sagen

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/2A680238-92D2-46D4-AAA2-4C835AC0BE89/0/praksisnotat_eind_dom.pdf

